

Ardere et lucere!

Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziuma és Kollégiuma

SZENT BENEDEK SZERETETSZOLGÁLAT

SZABÁLYZAT

PÉCS, 2014

Módosított 2018

TARTALOMJEGYZÉK

Jogsabályi háttér	3
Szent Benedek Szeretetszolgálat általános bevezető	5
Az iskolai szeretetszolgálat célja	5
Alapelveink	5
A szeretetszolgálat területei	6
Feladataink	7
Fogadó szervezetekkel való megállapodás	7
Felelősök	7
Tevékenység megszervezése az iskolában, irányítása	8
Felkészítés	8
Feladatok	9
Dokumentálás	9
Zárás	10
Ütemterv	11

Jogszabályi háttér

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

(Hatályos: 2015. I. 1-től)

6. § (4) A középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása, kivéve

a) a felnőttoktatásban részt vevő tanulókat és

b) azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

133. § (1) A középiskola feladata és az intézmény vezetőjének felelőssége a tanuló választása alapján az iskolai közösségi szolgálat megszervezése állami, önkormányzati, civil, nonprofit szervezetnél, illetve a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény hatálya alá tartozó szervezetnél, középiskola magánszeméllyel kötött megállapodása alapján magánszemélynél vagy saját intézményben. Ennek keretében meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet.

(2) A közösségi szolgálat keretei között

a) az egészségügyi,

b) a szociális és jótékonyági,

c) az oktatási,

d) a kulturális és közösségi,

e) a környezet- és természetvédelemi,

f) a katasztrófavédelmi,

g) az óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, az idősekkel közös sport- és szabadidős,

h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési

területen folytatható tevékenység.

(2a) A közösségi szolgálat az intézményben meghatározott munkaköri feladatok ellátására nem irányulhat.

(2b) A tanuló a közösségi szolgálatot a lakóhelyén lévő, 133. § (2) bekezdés szerinti intézményben is teljesítheti.

(3) A tanulót fogadó intézménynek a (2) bekezdés a) és h) pontjában meghatározott tevékenységi területen minden esetben, a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetekben szükség szerint mentort kell biztosítani.

(4) A középiskola a 9-12. évfolyamos tanulói számára szervezi meg a legalább ötven órás közösségi szolgálatot, vagy annak teljesítésére időkeretet biztosít.

(5) A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül - szükség szerint a mentorral közösen - legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

(6) A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő azzal, hogy a helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

(7) A közösségi szolgálat helyszínén a szolgálattal érintett személy segítése tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhető.

(8) A közösségi szolgálat során a tanuló naplót köteles vezetni, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

(9) A közösségi szolgálat dokumentálásának kötelező elemeként

a) a tanulónak közösségi szolgálati jelentkezési lapot kell kitöltenie, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,

b) az osztálynaplóban és a törzslapon a kijelölt pedagógusnak dokumentálnia kell a közösségi szolgálat teljesítését,

c) az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről a tanulói jogviszony tanév közbeni megszűnésekor igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,

d) az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

e) az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatait és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

Az érettségi bizonyítvány megszerzéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a **2016. január 1. után megkezdett érettségi vizsga esetében** kell megkövetelni.

SZENT BENEDEK SZERETETSZOLGÁLAT

Iskolánkban a közösségi szolgálatot Nursiai Szent Benedekről, a bencés szerzetesrend alapítójáról neveztük el, aki a ciszterci rendnek is szentje és mércéje, a keresztény Európának pedig védőszentje. Olyan szentről van szó, akinek jelmondata az „Ora et labora!”, „Imádkozzál és dolgozzál!”, amely kettősség magában foglalja azt a tevékenységet, amivel mi is szeretnénk megszólítani gyermekeinket.

A szeretetszolgálat célja

A Szent Benedek Szeretetszolgálat olyan értékeket közvetít a diákjainknak, amiket keresztény szempontból elsőrendűnek tartunk: megtanulni segíteni más embereken, felfedezni az értékeket a rászorulóknak. Mindezt csak tapasztalat útján lehet megszerezni, és erre a közösségi szolgálat olyan lehetőséget biztosít, ami fejlődésükhöz, emberi kiteljesedésükhöz elengedhetetlen.

- Járuljon hozzá ahhoz, hogy a tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét, és az így szerzett tudásukat a munkavégzésük során is hasznosíthassák.
- A tanórán kívüli tevékenységgel fejlessze a tanulók következő kompetenciáit: kritikus gondolkodás, érzelmi intelligencia, önbizalom, felelősségvállalás, állampolgári kompetencia, felelős döntéshozatal, hiteles vezetői készségek, szociális érzékenység, társadalmi felelősségvállalás, kommunikációs készség, együttműködés, empátia, konfliktuskezelés, problémamegoldás.
- A pályaaorientációban is fontos szerepet játszhat az 50 órás iskolai közösségi szolgálat.
- Erősítse a tanulók szociális érzékenységét.
- A tanulóknak lehetőséget teremtsen a sikeres tevékenységre, az önmegismerésre, egyéni céljaik megtalálására és megvalósítására.
- A személyes emberi kapcsolatok új színnel gazdagítsák a tanulók életét.
- Egyházi neveléshez kapcsolódóan cél, hogy tanulóink másokért élő, felelős és tudatos életet élő keresztény emberekké váljanak.

Alapelvünk

A helyi közösség erősítése: A közösségi szolgálat során végzett feladat olyan tevékenységet/tevékenységeket jelent, amely(ek) a helyi közösség javát szolgálják, és amelyek az iskolában vagy az iskola közvetlen környezetében – esetleg néhány

kilométeres körzetében –, vagy a tanuló lakóhelyén, vagy annak közvetlen környezetében valósulnak meg.

Szervezett keretek közöttiség elve: A középiskola feladata és felelőssége az iskolai közösségi szolgálat szervezése és koordinálása, ezért előírás, hogy csak az iskola szervezésében lehet az elszámolható tevékenységet végezni. A diáknak a tevékenység megkezdése előtt rendelkeznie kell az erre jogosult iskolai személy, a feladat felelősének és szüleinek jóváhagyásával.

Kettős cél elve: A tevékenységek során egyszerre kell a szolgálatjellegnek és az élménypedagógia-alapú tanulásnak megvalósulnia. A közösségi szolgálat megvalósulásához szükséges egyfajta tanulási folyamat jelenléte is.

Kölcsönösség elve: A segítő és a segítségre szoruló személy – lehetőségeihez mérten – aktívan bevonódik a programba. A kölcsönösség megélésére a felkészítés során kell érzékenyvé tenni a diákokat, így elősegítve, hogy a diák nyitott és elfogadó legyen azzal a személlyel, akivel kapcsolatba lép.

Közvetlenség elve: A közösségi szolgálat során nem a szervezetet, hanem közvetlenül a szervezet célcsoportját szolgáló tevékenységet kell végezni. A segítő (diák) és a segítségre szoruló között személyközi együttműködés, partnerség jön létre, ami a személyek közötti valódi kapcsolatra helyezi a hangsúlyt, amely alkalmas a személyiségformálásra, az önismeret fejlesztésére.

Fenntarthatóság elve: Lehetőleg olyan tevékenységekben vegyenek részt a diákok, amelyek hosszútávon fenntarthatók, valamint a további évfolyamok és az ellátottak számára is előnyösek.

Részrehajlás-ellenesség: A tanuló a közvetlen hozzátartozójánál, annak közvetlen munkahelyén nem végezhet közösségi szolgálatot. A nagyszülők, segítségre szoruló rokonok, közeli hozzátartozók látogatása önmagában érték, de nem számolható el az IKSZ részeként.

A szeretetszolgálat területei

Szociális és jótékonyági terület

- idős emberek támogatása szociális intézmény keretei között (pl. felolvasás, beszélgetés)
- Idős emberek életútjának megismerése, esetleg leírása
- Időseknek ünnepekre ünnepi műsor és ajándék készítése
- A Betegápoló Irgalmas Rend kórházában felügyelet mellett betegek látogatása (felolvasás, beszélgetés, séta)
- Fogyatékkal élőkkel való foglalkozás

Oktatási terület, kulturális és közösségi terület

- Óvodában gyermekeknek ünnepekhez kapcsolódóan műsor bemutatása
- Gyermekprogramokban való részvétel óvodában, általános iskolában
- Óvodás gyermekeknek mese olvasása, együttjátás teremben, udvaron
- Verstanulásban, mesetanulásban, előadásra készülében segítés óvodás, általános iskolás gyermekeknek
- Óvodás, általános iskolás gyermekekkel együtt játék- és ajándék-készítés
- Tevékenységek, versenyek szervezésében, lebonyolításában való részvétel óvodás, általános iskolás gyermekekkel
- Óvodás, általános iskolás gyermekek színházba- vagy más előadásra, egyéb programra kísérése
- Együtt tanulás 2., 3., 4., 5., 6. osztályos tanulókkal hetente 1 órában a választott tantárgyból
- Iskolai zárandoklatok szervezési, előkészítési feladatainak ellátása, általános iskolás gyerekek kísérése és felügyelete

Feladataink

a.) Fogadó szervezetekkel való megállapodás

A felsorolt tevékenységekhez együttműködési megállapodást készítettünk, amelyeket különféle intézményekkel kötöttünk meg. Pillanatnyilag az alábbi szervezetekkel léteznek ilyen megállapodásaink:

Szent Egidio Közösség
 Zengő Óvoda, Hosszúhetény
 Máltai Szeretetszolgálat
 Khetanipe a Romák Összefogásáért Egyesület
 Ciszterci Nevelési Központ
 Fogd a Kezem Alapítvány
 Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület
 Egyházmegyei Katolikus Caritas Alapítvány
 Betegápoló Irgalmasrend Pécsi Háza
 Szentlőrinci Kistérségi Óvoda és Bölcsőde
 Olaszi Óvoda, Olasz
 Városközponti Óvoda Papnövelde utcai Óvodája
 Városközponti Óvoda Kodály utcai Óvodája
 Keleti Városrészi Óvoda, Fürj utcai tagóvoda
 Janikovszky Éva Ált. Művelődési Kp.
 Szent Kinga Caritas Alapítvány, Komló
 Siklói Kistérségi Szociális Szolgáltató Kp
 Szent Borbála Otthon Nonprofit Közhasznú Kft.
 Komló Térségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
 Városközponti Óvoda (Ifjúság úti Óvoda)
 Szentlőrinci Ált. Isk. Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

Az intézmények köre bővíthető!

b.) Felelősök

Igazgató, főkoordinátor – együttműködési megállapodások elkészítése, érzékenyítő és záró foglalkozások levezetése

Koordinátor tanárok – minden fogadóintézményt egy-egy tanár képvisel, tartja a kapcsolatot az ottani mentorral, folyamatosan figyelemmel kíséri a hozzá beosztott diákokat.

Osztályfőnökök – a mindenkori 10-es osztályfőnökök koordinátor tanárként tevékenykednek

A tevékenység megszervezése az iskolában

A szeretetszolgálatot a mindenkori 10. évfolyam diákjai szeptembertől a tanév végéig átlagosan heti 1-5 óra időtartamban végzik. A diákok ezzel a rendszeres, heti jelenléttel 40 órát teljesíthetnek, míg a fennmaradó tíz órát a nyitó, a félévi értékelő és a záró alkalmak biztosítják (5+5+40 óra).

a.) Felkészítés

Szülők tájékoztatását az osztályfőnök végzi, tájékoztató lap alapján:

- Szülői értekezleten 9. osztály 2. félévében.

Tanulók tájékoztatása, felkészítése

- Általános tájékoztatás (igazgató, főkoordinátor) a 9. évfolyam végén egy 3 órás érzékenyítő foglalkozás keretében, ill. szeptember 1-én kettő órában a feladatok elosztása, megbeszélése történik.
- Osztályfőnöki órákon, lelki napon (ha annak témájába beilleszthető) 9. osztályban az alábbi témákat a foglalkozásokat vezető atya, nővér vagy külső szakember dolgozza fel a tanulók felkészítése érdekében:
 - Az élet értelme. Szeretet: érzés és/vagy döntés.
 - Segítés (mi a segítés; miért segítünk; milyen a jó segítés, milyen a hamis segítés; milyen a jó segítő)
 - Anya-gyermek kapcsolat zavarai, betegségei
 - Gyermeksegítés – magatartászavarok; játék, mese szerepe, gyermekbántalmazás. Fogyatékoságok.
 - Pszichés zavarok, kórképek.
 - Időskor fejlődés lélektani megközelítése.
 - Gyász, halál, veszteség
 - Kriminálitás, börtön
 - Gyakorlati tanácsok a szolgálathoz – a fogadó intézményekben dolgozó kapcsolattartó, koordinátor bevonásával az iskolában

Osztályfőnökök és koordinátorok felkészítését az iskolai főkoordinátor végzi az alábbi témákban:

- Általános tájékoztatás, tevékenységek, intézmények ismertetése.

- Dokumentálás ismertetése
- Osztályfőnök és koordinátorok tevékenységei

b.) Feladatok

Osztályfőnök feladata:

- A felkínált lehetőségekből a tanulók jelentkezésének összegyűjtése jelentkezési lapon, amelyen 1-3 helyet, ill. tevékenységet jelölnek meg.
- A végzett tevékenység óraszámának félévenkénti dokumentálása.
- A hozzá tartozó tanulók beszámoltatása félévenként a benyomásaikról, tapasztalataikról.
- Az év végi dokumentáció a bizonyítványba, törzslapra és az e-naplóba.

Az iskolai koordinátor feladatai:

- A tanulók beosztása az iskolai főkoordinátorral együtt. A tanulók párban, vagy kisebb csoportban is részt vehetnek a szolgálati tevékenységben.
- A tanulók elkísérése első alkalommal a szolgálat helyére.
- A tanulók tevékenységének folyamatos kísérése.
- A tanulók beszámoltatása havonta a benyomásaikról, problémáikról.
- A szeretetszolgálati naplók és portfóliók összegyűjtése, ellenőrzése.
- A tanulók segítése a félévi és év végi záró értékelésre való készüléskben.

Dokumentálás

Jelentkezési lap

- 9. év végén a tanuló tölti ki, 1-3 helyet megjelöl a választhatók listájából
- a szülő nyilatkozik, hogy tudomásul veszi a tanuló választását, és támogatja a tanulót a közösségi szolgálat teljesítésében
- Igazolás a teljesített közösségi szolgálati órákról abban az esetben készül, ha a tanuló más intézménybe megy

Közösségi szolgálati napló

- a tanuló folyamatosan vezeti, igazoltatja a fogadóintézmény mentorával az elvégzett feladatokat, koordinátor tanára havonta ellenőrzi

Portfólió

A diákév végén összegzi az elvégzett tevékenységeit, reflexiót készít

10. évfolyam végén az osztályfőnökök a koordinátor tanárok segítségével összegyűjtik a szolgálati naplókat és a portfóliókat. Ezeket a dokumentumokat az érettségiig az iskola irattárában őrizzuk, 12. évfolyamon a Te Deumkor kapják vissza.

Az osztályfőnök 10. évfolyam végén a bizonyítványban és a törzslapon dokumentálja a feladat elvégzését.

Záradék

A tanuló teljesítette az érettségi bizonyítvány kiadásához szükséges 50 óra közösségi szolgálatot. (pecsét)

Zárás

Ünnepélyes iskolai rendezvény:

Félévkor 2 órás, év végén 3 órás foglalkozást tartunk a szeretetszolgálati élmények feldolgozására

- Záró rendezvényen, azok a tanulók, akik a vállalják osztályfőnökkel, koordinátorral egyeztetve, hogy megosztják a tapasztalataikat az egész évfolyammal, és az alsóbb évesekkel, bemutatják prezentációikat, tanúságot tesznek.
- A rendezvényen részt vesznek a fogadó intézmények képviselői, és átfogó értékelést adnak a tanulók munkájáról, a tapasztalatokról, a tanulságokról
- Könyv és oklevél jutalomban részesülnek a kiemelkedő munkát végzett tanulók.

Ütemterv

FELADAT			
10. évfolyam	9. évfolyam	Felelős	Határidő
Előkészítés (2 óra) A feladatok elosztásának kihirdetése. A kísérés megszervezése, a fogadóintézmények felkeresése. A közszolgálati napló kiosztása.		Farkasné Bocskor Anikó, Koordinátorok, mentorok	Szept. 1.
Tényleges munkavégzés a diákok részéről, folyamatos figyelemmel kísérés a mentorok és a koordinátorok részéről (20 óra)		Koordinátorok, mentorok	Első félév
A munkavégzés rögzítése a naplóba, aláírások.		Mentorok	Első félév
Féléves értékelés (2 óra) Évfolyam szintű megbeszélés, tanúságtételek, mentorok, koordinátorok értékelése az eddig végzett munkáról. Naplók ellenőrzése		Koordinátorok, Osztályfőnökök	Február eleje
A közösségi szolgálat megjelentetése az iskolai honlapon, iskola újságban, az iskola pozitív hírnevének erősítéséhez.		Honlap, iskola újság szerkesztő	Egész évben
	Érzékenyítés osztályfőnöki órákon. Szülői értekezleten tájékoztatás	Osztályfőnökök, Igazgatóhelyettes	Május
	Érzékenyítés (3 óra) évfolyam szinten: A tanulók tájékoztatása a lehetőségekről, helyszínekről, elvárásokról. A 10. évfolyamosok tanúságtétele, a fogadó intézmények bemutatkozása, jelentkezési lapok kiosztása.	Koordinátorok, osztályfőnökök	Május vége

Éves zárás, értékelés (2+1 óra) évfolyam szinten és kis csoportban. Tanulók visszacsatolása, élmények feldolgozása, reflexiók, napló, portfólió leadása a koordinátoroknak. Dicséret, ünneplés.		Koordinátorok, iskolaigazgató	Június eleje
A teljesítések adminisztrálása.		Osztályfőnök a bizonyítványba, törzslapra, e-naplóba rögzíti	Június közepe
	Szülők által aláírt jelentkezési lapok leadásának határideje. A fogadó intézmények elosztása, felkérése a következő tanévre. Szülői kérések esetén egyeztetés, új együttműködési megállapodások elkészítése.	Titkárság, Koordinátorok	Utolsó tanítási nap

Pécsett, 2018. szeptember 1.

.....

Bodáné Gálosi Márta ig.